SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVIII. No. 157. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 17, 1991 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 17-го СЕРПНЯ 1991 Ч. 157. РІК XCVIII.

ФОКІН ВИСТУПИВ ПЕРЕД ЖУРНАЛІСТАМИ

Київ (УНІАР). — Тут у п'ятницю, 9-го серпня, відбулася пресова конференція голови Кабінету Міністрів України Вітольда Фокіна для совєтських та іноземних журналістів. Керівник уряду відповів на питання щодо зустрічі з президентом Джорджем Бушем, про союзний договір, про вибори президента України, і найголовніше, про кризу і шляхи виходу з неї.

В. Фокін сказав, що криза в республіці поглибл(яється, економіка паде і у всьому цьому „ми значною мірою залежимо від дій центру". І хоч республіканський уряд розробив надзвичайні заходи для захисту економіки, програма здійснюється дуже повільно. Програма ця виходить з повного державного самоврядування, закону про економічну незалежність, повідомляє Фокін, але все це, на жаль, покищо перебуває у сфері добрих побажань. Щодо купонів нового зразка, які були введені всього через місяць після ліквідації купонів, що діяли раніше, Фокін пояснив, що почалося масове спустошення республіканського споживчого ринку і треба було рятувати становище. Крім того, через 2-3 місяці купони будуть видрукувані на високоякісному папері, щоб їх можна було пустити в багаторазовий обіг, як і гроші. „По суті, це вже будуть другі гроші",–додав Фокін.

Дуже погано цього року з хлібозаготівлею, тому цілком ймовірно, що на хліб доведеться запровадити карткову систему. Україна має нині тільки 6 міл. тонн зерна, а потребує не менше 17 міл. Тим часом Москва і деякі республіки зчинили крик про сепаратизм, егоїзм, самолюбство. Мовляв, усім важко, а Україна відгороджується митницями. Рішення республіканського уряду про обмеження вивозу товарів піддані різкій критиці, хоч подібні контрольні пости давно вже існують у Білорусії та РСФСР. З України вивозиться величезна кількість товарів у вагонах, пароплавах, вантажних автомобілях. „що ж до виконання договірних зобов'язань, то Україна виконує їх на 90-95 відсотків, а наші партнери — на 40-50".

Щодо виборів президента, Фокін сказав, що в кращих умовах він виставив би і свою кандидатуру, але тепер цього робити не буде. Зате він цілковито підтримує кандидатуру Леоніда Кравчука і закликає всіх інших зробити те ж саме.

З Чикаґо до Білого Дому пішов лист протесту

Чикаґо (Око). — Товариство Прихильників Народного Руху України (ТПНРУ) в Чикаґо, вислало листа — незадоволення президентові Джороджеві Буші, як відгук на його відвідини України та виступу перед Верховною Радою України.

Листа підписали голова, заступник та секретар ТПНРУ та понад півтисячі осіб. В листі висловлено занепокоєння, розчарування й незадоволення, що президент демократичної держави закликає волелюбний український нарід підтримувати Міхаіла Горбачова, який робить всі старання, щоб затримати при житті тюрму народів. Більш того президент Буш висловив думки, які незгідні з дійсністю, що ніби українці, хотять позбутися чужого тирана, щоб на його місце посадити свого, домашнього деспота.

В листі згадується, що ЗСА недавно підтримували старання до незалежности Намібії в Африці, вислали тисячі воїнів визволяти Кувайт, підтримують незалежність Монголії, але не дають права бути незалежною демократичною державою Україні, яка має понад 50 міл. населення й сама може легко прогодувати свій народ, не простягаючи руки за допомогою. В двосторінковому листі проситься Президента, якщо він не може бути справедливим до українського народу й його стремлінь до незалежности, то щоб був невтральний і дав вільну руку українському народові сказати своє слово.

Управа ТПНРУ Чикаґо робить старання, щоб охопити якнайширше коло української громади, щоб вони стали членами та допомогли в здобутті потрібних фондів для демократизації України. У неділю, 4-го серпня, коло озера Равнд Лейк відбулася кооперативна імпреза з нагоди 40-річчя каси „Самопоміч", з метою збільшити фонд допомоги Україні.

Члени ТПНРУ в Чикаго все частіше відвідують Україну, щоб на власні очі побачити зміни, що відбуваються в Україні, як український нарід пробуджується й впертіше домагається своїх прав, а повертаючись з України поділяються своїми враженнями з громадою. В п'ятницю, 9-го серпня, такий звіт з подорожі по всій Україні дали Віра Боднарук, голова філії Товариства Української Мови ім. Т. Шевченка в Чикаго, її чоловік Богдан, який заангажований в допомозі дітям Чорнобиля та Лідії Крушельницької, керівника Студії Мистецького Слова з Нью Йорку, яка мала ряд виступів в Україні.

У Філядельфії відбудеться конвенція Об'єднання Євангельсько-Баптистських Церков

Філядельфія (яп). — Тут від 30-го серпня до 1-го вересня відбудеться 46-та Конвенція Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков у ЗСА в Українській Баптистській Церкві, 6000 Ларджу вул. То му, що з'їзд передбачається багатолюдний, то головні Богослужіння в суботу ввечорі, 31-го серпня, та в неділю цілий день, 1-го вересня, відбуватимуться в УОК-Центрі.

У з'їзді візьмуть участь делеґати й гості українських баптистських церков ЗСА і Канади. Багато із новоприбулих з України будуть учасниками з'їзду. На головного промовця запрошено визначного церковного діяча з України, старшого пресвітера Чернівецької області, пастора Віктора Шевця. У додатку до нього пресвітер Української Автономної Церкви в Києві пастор Олександер Калінін та недавно прибулий пресвітер із Житомира пастор Анатолій Мошківський будуть промовцями на з'їзді. Диригенти з'їзду — Іван Ковальсцький і Борис Воєвода зі Львова. На піяністів запрошено Любу Добренко, абсольвентку Київської Музичної Консерваторії, та Валерія Сідлецького.

З'їзд почнеться в п'ятницю о год. 2:30 по полудні нарадами Управи. В п'ятницю ввечорі о год. 7-ій офіційне відкриття з'їзду вечірнім Богослуженням під проводом голови об'єднання пастора Володимира Домашовця.

В суботу, 31-го серпня, від години 9-ої ранку — ділова частина зі звітами екзекутиви, прийняттям резолюцій, оглядом діяльности об'єднання та накресленням плянів праці на майбутнє включно із допомогою Україні. У суботу ввечорі о год. 6:30 спеціяльна програма молоді під проводом Мойсея Ковальчука, голови об'єднання молоді. Головний промовець — пастор О. Калінін.

У неділю вранці, 1-го вересня, о годині 10-ій в УОК-Центрі урочисте Богослужіння під проводом пастора В. Домашовця і проповеддю на тему „Місія спасіння душ". Після полудня о год. 2:30 програма об'єднання сестер під проводом голови Ніни Возьної. Тема — „Робімо добрі діла", і ввечорі о год. 6:30 — прощальне Богослужіння під гаслом „Благословення з місії".

Об'єднання Українських

(Закінчення на стор. 3)

З'ЇЗД ЗАЛЬЦБУРЗЬКОЇ ГІМНАЗІЇ

Кергонксон, Н. Й. — Тут на Союзівці, оселі УНСоюзу, від 6-го до 8-го вересня відбудеться 12-ий З'їзд Зальцбурзької гімназії. При міщення слід замовляти за адресою Ukrainian National Association Estate, Foordmore Road, Kerhonkson N. Y. 12446. Телефон для інформацій (914) 626-5641.

В Україні проходять наукові конференції

Київ (УНІАР). — Тут у понеділок 12-го серпня, у приміщенні Будинку Вчителя розпочала свою працю українсько-канадська педагогічна конференція, що її організували Міністерство народної освіти УССР та Київське, Львівське, Чернівецьке та Івано-Франківське міські управління народної освіти. У праці конференції беруть участь педагоги вищих, середніх та недільних шкіл майже з усіх областей України, київські вчені з науково-дослідних інститутів педагогіки і психології, університету, педінституту, а також гості з канадських провінцій Альберти, Саскачевану та Манітоби, педагоги українського походження із ЗСА, Аргентини, Німеччини. Праця конференції проходить у трьох секціях. Мета конференції — обмін досвідом, науково-методичне, практичне навчання, як неодмінний компонент взаємодії і співробітництва в галузі освіти.

Конференцію відкрив міністер освіти УССР І. А. Зязюн. З канадійської сторони виступив міністер освіти Саскачевану Рей Майклджан. Плянується заслухати 11 доповідей з канадійської сторони. Після триденної праці в Києві учасники конференції вирушать до Івано-Франківського, Львова, Чернівців, де матимуть зустріч з фахівцями, представниками місцевої влади, ознайомляться з культурою і побутом українців Галичини та Закарпаття. Конференція закінчиться 23-го серпня.

Днями в Києві також відбулася науково-практична конференція з питань розвитку ринкової економіки в Україні та факторів її стримування. У праці конференції взяли участь понад 300 представників малих і середніх підприємств республіки, а також фахівці з Австрії, Мадярщини, Польщі, Італії, Єгипту, які працюють над проблемами приватизації.

Українська Асоціація „Зелений Світ" спільно з Канадським екологічним рухом опублікувала матеріяли про сучасний екологічний стан республіки. Згідно з цими дослідженнями, на межі екологічної кризи перебувають регіони Придніпров'я, Придністров'я, Донбасу, Кривбасу, Південного Криму, узбережжя та акваторія Чорного та Азовського морів. Для поліпшення екологічного стану в Україні потрібно 45-50 біл. рублів.

ЗУСТРІЧ В ПАРМІ

Парма, Огайо. — Парафія св. Андрея у Пармі запрошує на 16-ту річну зустріч, яка відбудеться в неділю, 8-го вересня, на пікніковій площі біля церкви св. Андрея, від години 1-ої до 9-ої вечора. О год. 2:30 почнеться спеціяльна відправа і молитви за беатифікацію Митрополита Андрея Шептицького. Цього року зустріч вшановує Митрополита Андрея. В програмі — участь танцювального ансамблю „Каштан", вигравши, смачні українські страви і напитки.

Вийшов новий збірник праць про Т. Шевченка

Ню Йорк. — Заходом НТША та журналу „Сучасність" (Видавництво „Пролог") появився збірник праць, які досліджують різні аспекти шевченкознавства: Шевченко і духовність, література, мистецтво, культура і суспільство. Окремо представлені детальні дослідження шевченкіяни. Більшість статтей у цьому збірнику були зачитані на шевченківських конференціях у Ню Йорку, зокрема у 1989 році у 175-річчя народження поета, що їх улаштовують спільно НТШ УВАН та Український Науковий Інститут Гарвардського Університету.

Авторами 31-ої статті збірника є літературознавці, мистецтвознавці та інші науковці і дослідники Шевченка з України (11 авторів), Польщі (1), Австралії (1), Канади (5) та Америки (10); серед них є Михайло Брайчевський, Григорій Грабович, Ася Гумецька, Іван Дзюба, Дарія Даревич, Юрій Луцький, Петро Одар ченко, Ярослав Розумний, Богдан Рубчак, Євген Сверстюк, Іван Фізер, Юрій Шевельов. Зібрані матеріяли зредагували Лариса Онищенкович, Леонід Рудницький, Богдан Певний і Тарас Гунчак.

Книжка має 488 сторінок, ціна 25 ам. дол., плюс 4.95 за пересилку. Збірник „Світи Тараса Шевченка" можна замовляти в НТШ, 64 Fourth Avenue, New York, N. Y. 10003, або в Сучасності, 744 Broad St., Ste. 1116, Newark, N. J. 07102-3892. Безкоштовний телефон для замовлення з ЗСА та Канади 1-800-458-0288. Приймається Visa і Master Card.

У СВІТІ

АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД Ґренади відхилив прохання про помилування 14 учасників перевороту в цій країні у 1981 році. Їх було засуджено до смертної кари за вбивство прем'єр-міністра М. Бішопа і декількох членів його уряду.

В СЕРЕДУ, 14-го серпня, під час обстрілу афганської столиці одна з ракет вцілила в автобус з пасажирами. Щонайменше 30 осіб загинуло. Керівник однієї з повстанських груп Абдул Гак заявив, що це трагічна випадковість, оскільки його бойовики, обстрілюючи Кабул, вибирають виключно воєнні цілі.

ІРАК ПОВЕРНУВ Кувайтові 2,400 з понад 3,000 золотих зливків, вкрадених в кувайтських сховищах під час окупації. Вага повернутого золота становить 31 тонну. Всього було викрадено 42 тонни.

В КИЄВІ відбулася українсько-американська конференція щодо проблем розвитку медичної промисловости України. Обговорено можливості співробітництва республіки з великими американськими фірмами в ділянці виробництва сучасного медичного обладнання.

ВПЕРШЕ КІЛЬКІСТЬ безробітних у східніх землях Німеччини перевищила мільйон осіб. Після масових звільнень, що відбулися весною цього року, безробітних було 1.068 мільона, і тільки за липень їх число збільшилося ще на 226,000 осіб.

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ Америки зняли заборону на продаж зброї Чехо-Словаччині, Мадярщині і Польщі.

20 СЕРПНЯ сотні малих і великих газет в Росії вийдуть у світ з білим квадратом на першій сторінці. Це буде акція протесту російських журналістів проти економічної кризи в їх ділянці. Підвищення цін на папір і послуги зв'язку поставить на поріг безробіття і злиднів 34,000 журналістів і 78,000 редакційних працівників.

СОВЄТСЬКІ СТУДЕНТИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ НАБОРУ В АРМІЮ

Москва. — Представники новостворюваного Студентського страйкового комітету заявили, що почнуть загальний страйк на знак протесту проти заплянованого скасування звільнення від набору, на яке мають право студенти вищих навчальних закладів. Страйк має початися у п'ятницю, 16-го серпня, в день відкриття сесії Верховної Ради СССР, яка розгляне вимогу військових скасувати відстрочення, і триватиме до того часу, поки совєтський парлямент не відмовить Міністерству оборони.

„Якщо вони все ж таки приймуть закон, ми почнемо кампанію громадянської непокори, — заявив кореспондентові АП один із членів Страйкового комітету Андрій Кримов. — Звичайно, ми не хочемо сідати у в'язницю, але ми до цього готові". Він зауважив, що комітет приступив до роботи так недавно, що неможливо передбачати, який відсоток п'ятимільйонного совєтського студентства візьме участь у страйку.

Прийняття закону про загальну військову повинність, який включає скасування відстрочення, приведе до того, що в армію швидко наберуть до півмільйона молодих мужчин віком від 18 до 27 років. Міністерство оборони, вимагаючи прийняти закон, висуває два аргументи. По-перше, воно заявляє, що відстрочення ставить студентів у привілейоване становище у порівнянні з робітниками і селянами. „Коли до мене приходить вояк і питає, з якої рації повинні служити лише робітники і селяни, що я повинен йому відповісти?" — зауважив на пресовій конференції генерал Ґенадій Бенов.

Другою, значно важливішою для військових, причиною є брак новобранців, що набуло часом катастрофічного характеру. Міністер оборони Дмітрій Язов скаржився 18-го червня у Верховній Раді СССР, що на весняний набір у Грузії, Вірменії, Латвії, Литві і Естонії з'явилося лише шість відсотків новобранців. „Незабаром у нас не буде збройних сил", — нарікав Д. Язов.

Появився англомовний довідник україніки

Енглвуд. Коло. — „Україна — бібліографічний довідник до англомовних праць" є вислідом довголітньої праці д-ра Богдана Винара і являється саме сьогодні необхідним виданням для українського і англомовного читача, що цікавиться історією і сучасним станом розвитку України та інших країн Східньої Европи.

Довідник обговорює понад 1,000 позицій, включаючи монографії, докторські опубліковані і неопубліковані дисертації, збірники, симпозіюми, фестшріфти та інші видання неперіодичного характеру, що відносяться до української історії та культури. В аналітичних анотаціях автор робить численні відсилки до споріднених праць, нерідко також і в неанглійській мові. При кінці анотації наводяться відсилки до опублікування рецензій у наукових журналах. Матеріял упорядкований у 13-х розділах з десятками підрозділів та окремих пред метних секціях. Індекс авторів, назв і предметів улегшить читачеві користування довідником.

Д-р Б. Винар є автором або головним редактором понад 50 англомовних праць у ділянці бібліографії та інформатики. Також і в українській мові появилось ряд його монографій та декілька десятків журнальних статтей про економіку України. До 1970 року Б. Винар був професором а згодом і деканом бібліотечних шкіл на декількох американських університетах. Під сучасну пору він очолює американське видавництво довідкової літератури „Лайбреріз анлімітед", що має також і український відділ „Українське Академічне Видавництво". В УАВ виходить ця праця, поруч з недавно виданим третім виданням монографії проф. Джана Армстронга про український націоналізм.

Книжку можна замовляти пишучи до: Libraries Unlimited, P. O. Box 3988, Englewood, Colo. 80155

Україністика в Польщі розвивається щораз краще

Джерзі Сити, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Про розвиток україністики на польських університетах поінформував нас точно професор україністики Михайло Лесів, перебуваючи втретє в ЗСА з приводу 10-ої наукової конференції в Урбані, що притягає щораз більшу скількість україністів з цілого світу.

Проф. М. Лесів мав нагоду викладати в Гарвардському університеті впродовж цілого академічного року 1973-74, а в 1986 році пів року в університеті Міннесоти. Його спеціяльність — українська мова та українсько-польські культурні взаємини, бож він довгі роки є викладачем в Любліні в Державному університеті ім. Марії Кюрі-Склодовської та в Католицькому університеті.

Ми з цікавістю слухаємо його розповіді тому, що розвиток україністики в Польщі — це важлива ділянка, особливо тепер, коли так змінилися політичні обставини.

Проф. М. Лесів — докторант з історії української мови в університеті у Варшаві, де від 1953 року була вже катедра української філології. На пості професора М. Лесів з гордістю каже нам, що виховав вісім докторантів, 380 магістрів і є головою Фундації Української Культури та пише постійно статті на тему українських діялектів.

Проф. М. Лесів в редакції „Свободи"

Хоча його головна праця зосереджується на державному університеті та там заохочує студентів до науки україністики, багато часу посвячує він Католицькому університеті в Любліні, де вже від 20 років молоді українці з Польщі студіюють теологію і цей університет видав вже багато добрих українських священиків.

Зі зміною обставин в Україні, розповідає проф. М. Лесів, роля Католицького університету поширилася. Від минулого року там студіює десять молодих українців з України з поміччю Папи Івана Павла II, які мають бути в майбутньому греко-католицькими священиками в Західній Україні.

Проф. М. Лесів дає нам статтю на цю тему із люблинської польської газети, де вияснюється як важливе тепер для України мати нові кадри католицьких священиків, як також трудноші, що їх мають ці українські студенти з мовою та рівнем знання, яке на думку автора статті є в Католи-

(Закінчення на стор. 3)

Учні Р. Прийми-Богачевської виступлять на Союзівці

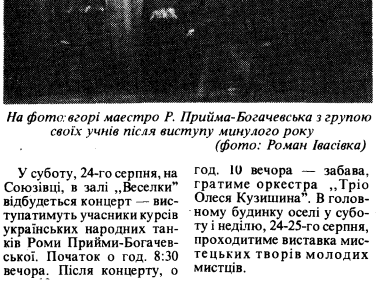

На фото: вгорі маестро Р. Прийма-Богачевська з групою своїх учнів після виступу минулого року (фото: Роман Івасівка)

У суботу, 24-го серпня, на Союзівці, в залі „Веселки" відбудеться концерт — виступатимуть учасники курсів українських народних танків Роми Прийми-Богачевської. Початок о год. 8:30 вечора. Після концерту, о год. 10 вечора — забава, гратиме оркестра „Тріо Олеся Кузишина". В головному будинку оселі у суботу і неділю, 24-25-го серпня, проходитиме виставка мистецьких творів молодих мистців.

В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНСЬКІ БАНКИ не погодились фінансувати совєтської купівлі американського збіжжя, не зважаючи на те, що Уряд президента Джорджа Буша старається всіми способами улегшити такі позички. Керівники американської банкової та збіжевої індустрії заявили, що ні один із американських банків, не брав участи минулого місяця у наданні позички в сумі 600 мілдол. для СССР на купівлю збіжжя, хоча американський Уряд дав свою запоруку на майже всю позичку та на половину відсотків. Не зважаючи на запоруки американського Уряду, американські банкірі кажуть, що їхня відмова є зумовлена чим раз більшим занепадом спроможности СССР сплачувати свої зобов'язання. В результаті чотирн європейські банки вирішили, під тиском своїх урядів, дати потрібні позички СССР. Представники Департаменту сільського господарства та американської банкової індустрії заявили, що вони не пригадують собі такого випадку, щоб Урядом гарантована сільськогосподарська експортна позичка була видана тільки закордонними банками. Ця відмова американських банків вдаряє по престижі Уряду ЗСА.

У СУДОВОМУ ПРОЦЕСІ проти відомої фірми Дженерал Електрік, Департамент юстиції обвинувачує її в обмані Пентагону на понад 30 міл. дол. за продаж джетових моторів і додаткової обслуги повітряній фльоті Ізраїля. Це перше цивільне оскарження в обмані висунене проти американського військового контрактора. В Ізраілі до вини вже признався у судовому процесі генерал ізраїльського летунства. Цей скандал є болючим ударом для збройних сил Ізраїля, яке річно отримує від ЗСА 1.8 біл. дол., на закуп зброї від американських контракторів.

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

З Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що до новостворюваного Фонду Відродження України — УНС, вплинуло від членів УНС до четверга, 15-го серпня 8,691 чеків-дивіденд, відсорків від боргових зобов'язань і добровільних датків на суму

216,803.87

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Все ще про візиту Буша у Києві

Коли президент американської великодержави виїздить за кордон — всі подробиці його подорожі є докладно підготовлені, всі його тамошні виступи обмірковані, всі промови писані фахівцями, коректовані, переписувані, кожне речення мотивоване якимись аргументами. Коли президент Буш їхав до Москви для підписання договору про редукцію далекосяжних ракет і атомових бомб, ми почули, що він хоче при тій нагоді зустрінутися з лідерами опозиції. Рішення відвідати також Київ було для нас несподіванкою, дуже приємною, радісною.

Згори було відомо, що будучи гостем Міхаїла Ґорбачова, Буш не скаже нічого, що могло би Ґорбачова вразити, що було би йому немиле. Всі заздалегідь у Вашінґтоні приготовані промови Буша в Україні були видрукувані у „Свободі", як історичний матеріял. Ті тексти промов були компромісом поміж становищем Ґорбачова про збереження єдности в СССР та відосередковим змаганням до відзискання державної незалежности України. Ніякий компроміс не є ідеальний, і породжує він критику з обох сторін. Це стосується теж промов Буша в Україні, особливо перед Верховною Радою УССР.

Хоча Буш заявив членам Верховної Ради України, що це „ваша справа" як Україна осягне свою суверенну волю, проте з його промови ясно виходило, що він уважає, що інтереси Америки під сучасну пору краще забезпечені з'єдиганим Союзом, як роз'єдиганим. Це нам, очевидно, не подобається. Ми воліли би, щоби Джордж Буш менше говорив про свою співпрацю з СССР і менше хвалив М. Ґорбачова, дармащо й ми не можемо заперечити історичних заслуг Ґорбачова, при всіх його хитаннях і політичних зикзаках. Вже не раз була на цьому місці мова про причини, які диктують Бушеві шукати співпрації з Ґорбачовим, як президентом імперії, яка є постійним членом Ради Безпеки ОН з правом вета та має контролю над все ще могутнім збройним арсеналом, включно з атомовою зброєю. Компліменти, висловлені Бушем на адресу Ґорбачова не подобаються не тільки нам, українцям і всім народам на Сході Европи, які втратили свої держави у загарбницькому гоні спадкоємців царського режиму, але стрічаємо критику і на сторінках поважної американської преси. Ось у числі „Ню Йорк Таймсу" з 8-го серпня ц.р. появилася першорядна стаття Чеслава Міловша, колишнього професора Каліфорнійського університету у Берклі, лавреата нагороди Нобеля з літератури. Стаття під саркастичним заголовком „Хтось називає це свободою" закидає президентові Бушеві, що своєю промовою у Києві пішов на руку єдиноналіпимцям у Москві. Нав'язуючи до перестороги Буша перед „самогубним націоналізмом", Мілош правильно заявляє: „націоналізм не є коренем усього лиха". Але й він, проф. Чеслав Мілош, признає, що мрією всіх людей у світі є мирна розв'язка проблеми визволення поневолених народів і покликується на приміри Литви; Естонії, Грузії чи Хорватії і Словенії, що поміж побожним бажанням і дійсністю є широка прірва.

Ці всі теоретичні міркування, дискусія над промовами Буша буде ще довго вестися і будуть голоси „за" і „проти". Здається, що нам, українцям, найважливіше вирішити: відвідини Буша у Києві були корисною чи шкідливою подією для України? Всі голоси у київському радіо і телевізії стверджують, що це була історична подія. Це не є голос офіційної влади УССР — це голос всіх розсудливих діячів України. Коли президент З'єднаних Стейтів у свої промові у Києві двічі наводив слова Шевченка, коли він говорив про тисячоліття християнства України і коли він взагалі відвідав Україну та цитував слова поета про красу Києва — то це позитив, який перевищує неґатив його реверансу у сторону Ґорбачова і неґатив теперішнього інтересу ЗСА в єдиному СССР. Цей інтерес ЗСА — на нинішній день, завтра може змінитися. Факт приїзду Буша до столиці України вказує, що у Вашінґтоні рахуються з можливістю розвалу СССР. І дальші події у Москві й Україні будуть розвиватися без уваги на інтерес ЗСА і симпатії чи бажання Президента. Українська національно-державна рація і простий глузд диктують використати відвідини Буша в користь України і її добрих зв'язків з Америкою.

З великим розголосом почалася і закінчилася зустріч на вершинах між президентами Джорджем Бушем і Міхаїлом Ґорбачовим. Обговорили і підписали договори відносно зменшення атомової стратегічної зброї і п'ять інших. Президент Буш також зустрівся з президентом РСФСР Борісом Єльциним, відвідав Київ і промовляв у парляменті України.

Крім політичного і військового ця зустріч має також економічне значення. Президент Буш заповів, що внесе до Конгресу ЗСА законопроєкт про надання СССР права привілейованої держави в торгівлі зі ЗСА. Тобто, він підтримав становище недавньої конференції керівників сімох індустріяльних держав світу, яка відбулася в Лондоні в половині липня цього року, що Захід буде готовий усунути перешкоди „холодної війни" і вітати СССР у світовій спільноті привілейованих держав, але вимагає більше конкретних реформ від Совєтського Союзу. Цей статус зменшує мито на імпорт товарів з СССР до найнижчого рівня і тим самим заохочує інвестування в промисли, який би міг торгувати зі ЗСА, бо СССР втратив цей статус в 1974 році.

Ця обіцянка вже існує від попередньої зустрічі на вершинах, яка відбулася минулого року. Була затримка, бо СССР не виконав своїх зобов'язань аж до травня 1991 року, а саме: затвердження еміґраційного закону, який відповідає міжнародним нормам. Вважають, що коло 500,000 громадян СССР зможуть еміґрувати щороку і п'ять мільйонів зможе подорожувати за границю річно, коли цей закон буде уведений в життя в 1993 році.

Президент Буш також запевнив, що пропонуватиме закон, який усуне заборони, які відносяться тепер до СССР, щоб одержати від ЗСА кредит або запоруку кредиту. Пропозиції Буша матимуть більш технічне значення, коли СССР увійде до світової спільноти.

Повернення для СССР упривілейованого становища не матиме швидко великого впливу на торгівлю між СССР і ЗСА, але може мати позитивний вплив на чужоземне інвестування в совєтську економіку. Факт є, що СССР не має дійсно чим торгувати зі ЗСА. Якість совєтських товарів потребує значного поліпшення, щоб їх купували американці навіть по цінах, нижче конкуренції. СССР покищо не має фінансових засобів, щоб поліпшити якість своїх товарів. Совєтський експорт до ЗСА становить коло одного більйона долярів або 3 відсотки всього експорту, і підпадає тепер під рубрику дуже низького мита. Олива становить одну третину цього експорту, а другу третину становлять срібло, платина й інші коштовні метали. Інакше кажучи, цей проект Буша є більш символічний, ніж економічно вагомий.

Дехто думає, що ЗСА мають більшу нагоду з цього скористати, ніж СССР. ЗСА експортували до СССР в 1990 році товарів майже на три більйони долярів. Половину цієї суми становили кукурудза і пшениця. На довшу мету доступ СССР до американського ринку разом з новою економічною політикою заохотить чужі і свої інвестиції в інтернаціонально-конкурентному виробничому секторі, вважає економіст Гарвардського університету Джеффрі Сакс.

Такі погляди Заходу. А що думають громадяни СС СР відносно економічних реформ і торгівлі? За даними „Ню Йорк Таймсу" з 28-го липня ц. р. опитані 1123 европейські росіяни і 586 мешканців України висловлювали неперебірне захвилювання щодо економічних проблем. Вони висловлювали побоювання від носно багатьох постанов ринкової економіки, яку їм накидають реформатори. Це опитування було особисте протягом квітня і травня 1991 року під керуванням Інституту соціології АН СССР і було проведене завдяки Таймс Міррор Центрові.

Коло 80 відсотків опитаних вважало, що економічна криза є найбільшою проблемою країни. Рівно ж стільки вважало теперішню економічну ситуацію гіршою, ніж п'ять років тому. Незначна частина була в загальному за введення ринкових відносин. Дальші запитання виказали, що менш як 25 відсотків за вільний „капіталістичний" ринок, такий як у ЗСА чи в Німеччині. Більшість опитуваних була за демократичний соціялізм або капіталістичну реформу, як у Швеції.

Більшість вважала, що тяжка промисловість, телефонічна система, електропостачання, поїзди і автобуси, банки, школи і радіотелевізійна мережа повинні бути під контролею держави. Загально вважали, що виробники і крамниці споживчих товарів повинні бути в державних і приватних руках. Більшість вважала, що тільки сільське господарство повинно бути у приватній власності. Половина опитуваних була за те, щоб приватні підприємства заробляли скільки можна, а 45 відсотків за те, щоб уряд встановлював високу заробітку.

Президент Буш у своїй промові до парляменту України остерігав, щоб не замінити чужого тирана своїм деспотом і що Америка не прийде з допомогою тим, хто сприяє самогубному націоналізмові. На підставі особистих розмов і прочитаного можна з задоволенням стверднти, що більшість демократичних політиків у Києві чи Львові не входить до цієї категорії людей. На жаль, є і такі, що мають застарілі погляди або слухають певних кіл діяспори і підтримують скрайності в політиці, а це може довести до самогубства.

Олександер Серафин

ЗУСТРІЧ НА ВЕРШИНАХ І ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ В СССР

Майже фейлетон — це, звичайно, не фейлетон. Тут автор признається, що Бог не дав йому таланту, аби написати справжній фейлетон, хоч тема, безумовно, фейлетонна. Як відомо, письменник — це також людина, котрій потрібна стеля над головою. Треба сказати, що сталінська держава, зігнавши письменників усіх докупи, поселяла їх в такий спосіб, аби не треба було витрачати надмір сил, щоб стежити за кожним їхнім кроком. Недремне око, а ще недремніше вухо, вмонтоване в стелю, охоплювали майже всю спілку відразу. Знали не тільки хто що думає, а й кому що сниться. Ну а про те, хто до кого ходить і про що вони шепочуться у своїх кабінетах — то вже, звичайно, є щоденний хліб майорів і підполковників у голубих кашкетах. Без цього хліба вони б, бідні, захляли. Та й розписуватись, отримуючи заробітну платню, належить людині з чистою совістю. Хто який товар виробляє, тому за те й платять. Одному, скажімо, платять за написаний роман, а другому платять за те, що він цей роман спалює у відомчій кочегарні. А було й таке, що платили за кулю, всаджену в потилицю. І куля, й потилиця були відповідним товаром, за який певні люди розписувались у фінансових відомостях. Ба навіть стінгазету випускали „За більшовицькі темпи". Темпи й справді були більшовицькі: розстріляних доводиться лічити на мільйони. Та це вже, слава Богу, в минулому. Навіть ліфтер у письменницькому будинку — це також персонаж, котрого довелось викреслити із списку дійових осіб.

І все ж ...

Нам покищо не довелось чути, щоб відомство, на яке натякається, зайнялось радикальним скороченням штатів. А яка чисельність цих штатів— легко судити по розбудові кабінетів, камер та архівних приміщень, де зберігаються досьє не лише на кожного письменника, а й на кожного домоуправа. Ба, навіть двірники не лишаються поза увагою. І якби раптом повіяв інший політичний вітер, камер по сусідству із собором святої Софії (чи не близнятко?) вистачило б на половину киян. Та й не тільки про киян дбає добре відоме відомство, котре прибрало для себе строї прикордонних військ, поміняви гогімну голову під зеленим кашкетом впала не абияка оперативна ідея. Відразу ж мушу попередити, що я оперую не фактами (ого, спробуй у них здобути факти!) — я всього лишень висловлюю гіпотезу, а на мові того відомства, про яке тут ідеться, це називається не гіпотезою, а версією.

В оперативній роботі КГБ та МВС версія — то є справа звичайна, навіть буденна. А раз так, то й у літератора є на неї цілковите право. Тим більше, коли цей літератор має тридцятилітній досвід вимушеного спілкування з оперативними та ідеологічними працівниками зеленокашкетного відомства. Отож прошу повірити, що в даному разі версію висловлює не дилетант, а людина з цілком достатнім, хоч і доволі трагічним, досвідом.

Першого серпня виходжу на подвір'я, а на дверях нашого під'їзду висить якесь оголошення. Сам я не можу його прочитати — прошу сусіда:

— Що там пишуть наші житлові керівники?

Виявляється, тепер по купони письменники мають ходити не до виконкому, як це було раніше. Тут же, в їхньому будинку, на першому поверсі є приміщення, де буде видавати їм ці державні знаки громадська організація, створена при домоуправлінні. Існувала ця організація завжди, але ні коли нічого не робила і про неї ніхто й не згадував. Тепер бач, яку важливу справу їй доручили.

Відчиняю двері, заходжу до приміщення. Воно таки чимале, хоч і не дуже затишне. За столом сидить уже немолодий чоловік з обличчям, на якому виразно відбилася казенна нудьга. Він неохотче повертає до мене голову й питає:

— Ви до мене?

— Я прийшов по купони.

— Давайте довідку про заробітки.

Пояснюю, що довідку про свої літературні заробітки я здав у райвиконком. Це гонорар за книгу, що ось-ось має вийти у видавництві „Дніпро". Такі довідки щомісяця не носять і, може, навіть не щороку. Очі в мого співбесідника холодні, в тоні відчувається зверхність і тривала звичка до абсолютної влади.

— Нічого не знаю, без довідки не видам.

— Стривайте! — сказав я.

(Закінчення на стор. 3)

Микола Руденко

НАВІЩО КОМУНІЗМ, КОЛИ Є КУПОНІЗМ?

(Майже фейлетон)

Існує така закономірність: базари й крамниці південних українських міст значно багатші й дешевші, аніж базари Києва, Чернігова тощо. Чим ближче до кордону з Росією...

Як відомо, ними навчилися навіть багатоповерхові будинки перевозити на інші вулиці, але під Україну колісне вмонтуєш і переїхати ій якомога далі від північного сусіда просто таки нікуди. Лишається знов повернутися до купонів, бо то сьогодні єдиний наш захисник. І все ж, поки що немає відповіді на питання: а до чого тут КГБ? Раніше, до отієї павзи, коли ми трохи відпочили від купонів, КГБ справді не мав до них жодного відношення. Та ось, протягом згаданої павзи, в чиюсь генільну голову під зеленим кашкетом впала не абияка оперативна ідея. Відразу ж мушу попередити, що я оперую не фактами (ого, спробуй у них здобути факти!) — я всього лишень висловлюю гіпотезу, а на мові того відомства, про яке тут ідеться, це називається не гіпотезою, а версією.

В оперативній роботі КГБ та МВС версія — то є справа звичайна, навіть буденна. А раз так, то й у літератора є на неї цілковите право. Тим більше, коли цей літератор має тридцятилітній досвід вимушеного спілкування з оперативними та ідеологічними працівниками зеленокашкетного відомства. Отож прошу повірити, що в даному разі версію висловлює не дилетант, а людина з цілком достатнім, хоч і доволі трагічним, досвідом.

Першого серпня виходжу на подвір'я, а на дверях нашого під'їзду висить якесь оголошення. Сам я не можу його прочитати — прошу сусіда:

— Що там пишуть наші житлові керівники?

Виявляється, тепер по купони письменники мають ходити не до виконкому, як це було раніше. Тут же, в їхньому будинку, на першому поверсі є приміщення, де буде видавати їм ці державні знаки громадська організація, створена при домоуправлінні. Існувала ця організація завжди, але ні коли нічого не робила і про неї ніхто й не згадував. Тепер бач, яку важливу справу їй доручили.

Відчиняю двері, заходжу до приміщення. Воно таки чимале, хоч і не дуже затишне. За столом сидить уже немолодий чоловік з обличчям, на якому виразно відбилася казенна нудьга. Він неохотче повертає до мене голову й питає:

— Ви до мене?

— Я прийшов по купони.

— Давайте довідку про заробітки.

Пояснюю, що довідку про свої літературні заробітки я здав у райвиконком. Це гонорар за книгу, що ось-ось має вийти у видавництві „Дніпро". Такі довідки щомісяця не носять і, може, навіть не щороку. Очі в мого співбесідника холодні, в тоні відчувається зверхність і тривала звичка до абсолютної влади.

— Нічого не знаю, без довідки не видам.

— Стривайте! — сказав я.

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про „соборного" жучка

Читачів цієї рубрики, напевне, здивує такий заголовок і вони подумають, що йдеться про якусь уявну історію.

Але О-КА досі тільки раз „согрішила", написавши здуману псевдказку про „Жителя України", а звичайно усі історії та приклади, що наводить, — правдиві.

Отож і тим разом „соборний" жучок — це правдіяа історія і до того ж не зовсім весела.

Довший час ми всі просто „живемо" Україною — кожна вістка з України для нас важлива, кожні відвідини приносять щось нового, кожний новий доказ відродження і соборности сприймаємо з великою радістю, а то й захопленням. Усі ми тут і там немов стараємося за цих два роки заповнити прогалину, що стояла поміж нами майже півстоліччя.

Але поруч усіх цих радощів і смутків соборности, поруч усіх мітингів, протестів, народного гуляння і моря прапорів на майданах — іде своїм ходом щоденне життя з його щораз більшими труднощами і щораз меншими рожевими перспективами на найближче майбутнє. Розуміється, тут на перший плян висувається дуже різко головна проблема прожиття — харчування. Нам трохи важко уявити собі, що коли говоритьсяпро самостійність — такою ж проблемою може бути питання, що буде їсти Україна наступної зими. І це ціла Україна, а не лише її західня чи східня частини.

І тут несподівано наші земляки з обох тих частин поставили нам перед очі велику соборну, хоч доволі тривільну, загрозу для українського населення — пошесть колорадських жуків, що з'їдають вже кілька років величезні поля картоплі, яка є основою харчування в Україні.

Маленький із чорними пасочками жук 7—16 мм завдовжки, з величезним апетитом з'їдає повністю листя картоплі, а тим нищить і зменшає збір бульби.

Жучок, відомий під назвою колорадський, дістався до Європи зі ЗСА під час Першої світової війни, а відтам помандрував на схід і вперше його завважили у Львівській області в 1949 році. У 70-их роках почув ся же пошесть на всі області України. Від того часу став найбільшим шкідником картоплі, а із-за того, що немає там хемічних засобів для загального вжитку, щоб його знищити, так як це зроблено у Північній Америці, — він тепер став найбільшим ворогом населення України.

Про спустошення, яке він цього року, як і попередніми, чинить, оповідають нам гості з Львівщини і знайомі з Київщини, і, як бачимо з того, він не визнає територіальних границь.

Наші земляки кажуть, що вони вже не раз зверталися з проханням до заморських українців, щоб допомогли їм боротися з цим шкідником, бо ця справа для цілої України тепер не мени важлива, як творення економічних підприємств, торговельних вимін чи постачання харчів і ліків. Як приходять вістки з України, колорадський жучок зробив цього року ще більше шкоди, ніж попередніми і це в році, коли, здається, кожна картоплина буде взята в Україні на вагу золота...

Якось так часто буває, що поза „великою політикою" не добачаємо або не хочемо добачати щоденних проблем, яким саме ми із-за океану могли б зарадити, коли б врешті зрозуміли, що найближче май бутнє соборної України залежить не лише від промов про шабельку і не від політиків, але і від таких незначних сот ворінь, як колорадський жучок, якого можна було б, маючи відповідні засоби, уже давно знищити. А ніякі палкі промови і кличі не можуть належно переконати, коли шлунок порожній.

О-КА

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

КИЇВСЬКА РУСЬ — ДАЛІ „РАШЯ"

Нещодавно дістав я від адміністрації журналу „Ньюзвік" як „нагороду" для передплатника „Історичний атлас світу" видавний 1991 року Видавництвом Геммонд.

В другому томі цього атласу на 38-ій сторінці є сім мапок, які мали показувати „ріст Росії". Перша мапка затитулована: „Рання Росія у київському періоді біля 1054 по Хр". Друга мапа: „Росія під час татарських інвазій біля 1237". На третій мапці написано: „Ріст Московщини 1300-1533", отже виходило б „Росія" існувала до 1300, відтак знікла, а її місце зайняла „Московщина". Воскресла „Рашя" знов у 1533, як виходило б із четвертої мапи під наголовком: „Росія за часів Івана Грозного 1533-1589".

Я хотів писати до видавництва, але краще, коли це зробить хтось із кваліфікаціями історика, чи компетентна установа, як УНІГУ. Час врешті відкорити, щоб навіть видавництва, які не визнають схеми Грушевського, перестали вживати термін „Рашя" для Київського періоду тої мнимо „спільної історії".

Адреса видавництва: Hammond, Inc., Maplewood, N.J.

Микола Бараболяк
Риверсайд, Ілл.

Л. Нестеренко,
Київ

СТВОРЕННЯ ІНЖЕНЕРНОЇ СПІЛКИ УКРАЇНИ

У нас вузи України готують 90 спеціальностей. А всі З'єднані Стейти Америки — 44! Тут є теж проблеми. А якщо врахувати спеціялізацію — то десь буде під 300. Все це треба виявити. І лише в такому разі ми б змогли окреслити зміст навчання майбутнього інженера. Що ж йому потрібно, чому його вчити. А робити це треба, орієнтуючись на світові досягнення. І мені здається, що то велике щастя, що в кінці кінців ми оцей розрив, який був в Українському світовому товаристві інженерів, великий отой отвір, який утворила наша материкова Україна, ми його нарешті закриваємо, створюючи інженерну асоціяцію. Бачите, були утворення в будь-яких місцях, але не було його на материковій, як говорить діяспора, України. А воно тепер є. Ми маємо такі зв'язки, ми можемо розраховувати на допомогу у цій справі. І це для нас надзвичайно важливо.

У боротьбі установчої конференції взяли участь люди, імена яких добре відомі у науковому інженерному світі: Василь Козоріз — професор інституту кібернетики, автор відкриття в області магнітної віталії; Тарас Вінцюк — доктор технічних наук, професор, лауреат Державної премії України; Василь Чабан, доктор технічних наук, професор Львівського політехнічного інституту; Кіндрат Ліщак, головний конструктор проєкту інституту, проблем моделювання в енергетиці та інші.

Кожний виступ був пристрасним і насиченим цікавими думками, ідеями, які годяться для інженерів, і торкався усіляких сторін сучасного життя України в період її переходу до ринку.

Перегорталися і сторінки історії. Адже відродження традицій неможливе без усвідомлення своїх національних коренів. Чи не тому з таким завзяттям і вміннням співалися у вільній час українські козацькі пісні?

Анатолій Курган з Миколаєва, доктор інституту винахідництва й патентознавства, зробив дуже цікавий історичний екскурс.

Хотілося б відзначити у нашому Статуті, — сказав він, — спадковість козацької технічної думки, яка з давніх давен знайома сусідам України. Що сторону ми обов'язково повинні знати, бо це наше, рідне.

Якщо ми це усвідоммо, то до нас залучиться багато молоді. Бо ми забули чиї ми діти і хто наші прадури.

Ну я хотів би навести такий приклад, що перші ракети були у козаків. У 1828 році генерал Засядько командував першим дивізіоном, який брав у турок Браїлов та Барк. Ракети складали — є там у нас такі ракетне урочище. Там їх збирали й на частках вивозили до Болгарії.

А що значить зробити на той час ракету? Це значить треба було знати математику, фізику, хемію. А до того ще, він був сином головного гармаша військ Запорізького Петра Засядька і так далі. Це нам надасть великої сили й наснаги. І це з нашої точки зору необхідно утворити патентне відомство України. Щоб усе, що здобувається на Україні, щоб воно було наше. І щоб ми добре знали історію. Бо без цього ми не зможемо робити рішучі кроки в бік розвитку технічної думки і в ринкову економіку.

Тарас Вінцюк поділився міркуваннями щодо функцій інженерного товариства. У нас є великі проблеми — нам треба оці штучні моря висушувати, екологію привести у відповідний стан. Ми повинні нагадати людям, що треба бути патріотами своєї землі. В інтересах України й українського народу ми повинні розвивати інженерну справу. Коли я говорю „Український народ", то я маю всіх людей, які живуть на Україні. Бо будь-яку людину із Франції як називають: „Француз!". Людина, яка проживає на території усієї країни. І це мені здається необхідно поставити питання про захист інженерів. Бо у нас покищо словом „інженер" можна образити або принизити людину. Ми повинні взяти на себе функції соціального захисту інженерів. І не треба думати, якщо ми всі займаємось інженерною справою, то будемо далекі від політики. Те неможливо. Ми всі усвідомлюємо, що почнати оту ринкову економіку, то перш за все треба добиватися якихось політичних структур. Ми, як громадська організація, зможемо висувати кандидатів у депутати. Хто повинен бути членом нашої спілки? Це не просто ми зберемо найталановитіших людей. Ні, ми повинні орієнтуватися на інженера взагалі. Тобто того, хто працює на виробництві.

Основна наша виробнича діяльність повинна бути українською мовою. Ось уже зараз я хочу повідомити інженерів, які працюють в галузі інформатики та обчислювальної техніки, що ми в інституті кібернетики готуємо номер журналу, присвячений українізації комп'ютерів і взагалі проблемам української інформатики. Тут ми сподіваємося співпрацювати з українською діяспорою. Співпрацюємо, але основні турботи берімо на себе.

Василь Козоріз, який був обраний першим віцепре-

(Закінчення на стор. 4)

У Філядельфії...

(Закінчення зі стор. 1)

Євангельсько-Баптистських Церков відоме із своєї місійної праці в Південній Америці, Австралії і в Україні через радіоблаговісти „Голос Євангелії в Україну", яке передається щоденно, та висилкою Біблій, Нових Заповітів і відвідинами пасторів в Україні. „Церкви наші в Україні ростуть. Місія — це найбільше діло Церкви Христової на землі, — заявив пастор Олекса Гарбузюк, генеральний секретар Об'єднання і Місійно-Біблійного Товариства, — тому нам потрібно постійно мати видіння і бажання спасати душі для Бога. Поки в Україні буде хоч одна душа в полоні московського безбожжя, ми маємо місійне поле".

ЦЬОГОРІЧНЕ ЛІТО у Вашінгтоні позначається цілим рядом загадкових інтриг довкруги Білого Дому, пов'язаних з Ірано-контра аферою та участь в ній колишнього віцепрезидента, а сьогоднішнього президента ЗСА Джорджа Буша. В центрі всіх цих інтриг головне місце займає покійний Вілліям Кейсі, колишній директор Сі-Ай-Ей, людина, яка, як твердять політичні аналітики, мала особливий дар оточувати себе таємними змовами та інтригами.

Спілка Української Молоді в Америці
— Крайова Управа —
ВІДЗНАЧАЄ
40-ий
Всеамериканський Ювілейний Здвиг СУМ
під кличем
„Воля України — наша мета"
ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ:

- **135-ліття народження Івана Франка**
- **120-ліття народження Лесі України**
- **100-ліття народження основоположника УВО-ОУН полк. Евгена Коновальця**
- **50-ліття проголошення Акту Відновлення Української Державности 30-го червня 1941 р.**
- **45-ліття СУМ в діяспорі**
- **5-ліття Чорнобильської Трагедії**

в днях 31-го серпня до 2-го вересня 1991 р.
Оселя СУМ в Елленвіл, Н. Й.

В програмі:

- Архиєрейські Богослужби
- Маніфестаційна частина
- Виступ найкращих сумівських мистецьких ансамблів та гостей з України
- Спортові змагання
- Товариські забави

До численної участи запрошуємо українське громадянство і молодь!

КРАЙОВА УПРАВА СУМ

Неділя, 25-го серпня 1991 року, год. 2-га по полудні
Площа й заля української греко-католицької церкви св. Івана Хрестителя
Route No. 10 & So. Jefferson Road, Whippany, N.J.

ЗУСТРІЧ ГЛЯДАЧІВ І СЛУХАЧІВ ГОДИНИ УКРАЇНСЬКИХ МЕЛОДІЙ РОМАНА МАРИНОВИЧА

Грає популярна оркестра **„МРІЯ" М. Хомута**
ВСІХ ЩИРО ЗАПРОШУЄМО!

Крайова Управа Братства кол. Вояків 1-ої Української Дивізії Української Національної Армії в ЗСА
повідомляє, що

XXII-ий КРАЙОВИЙ З'ЇЗД ДЕЛЕҐАТІВ БРАТСТВА

відбудеться у днях 31-го серпня та 1-го вересня 1991 року на оселі Українського Братського Союзу „Верховина" у Ґлен Спей, Н. Й.

ПРОГРАМА

Субота, 31-го серпня
9:00 рано — Реєстрація делегатів і гостей
10:00 рано — Початок ділових нарад
6:30 веч. — Спільна вечеря — бенкет
9:00 веч. — Комбатантські вечерниці

Неділя, 1-го вересня
10:30 рано — Участь у католицькій і православній Богослужбах
11:30 дня — Соборна Панахида за полеглих і померших вояків 1-ої УД УНА
3:00 по пол. — Концерт
9:00 веч. — Забава

У справі приміщень на нічліги просимо звертатися до адміністрації оселі „Верховина", тел. (914) 856-1323

Центральна Управа
Організації Державного Відродження України (ОДВУ)
повідомляє все членство і українське громадянство, що

на власній оселі ім. Олега Ольжича в Лігайтоні, Па.
в суботу, 31-го серпня 1991 року
відбудеться

Річна Конференція ОДВУ

З ТАКОЮ ПРОГРАМОЮ:

відкриття конференції, звіти голів Відділів і Делегатур, інформаційні звідомлення туристів членів ОДВУ, про сучасні події на Україні.

За ЦЕНТРАЛЬНУ УПРАВУ:

Проф. д-р ЮРІЙ СОЛТИС
голова

Мгр ВОЛОДИМИР ЯЦІВ
ген. секретар

ІНВЕСТУЙТЕ В УКРАЇНУ, ЗБІЛЬШІТЬ ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

Ю. Шухевич у Вотервліті

Заходом Головної управи Товариства колишніх Вояків УПА в Америці вдалося зорганізувати зустріч Юрія Шухевича, сина св. п. генерала Романа Шухевича -Тараса Чупринки з українською громадою Олбанської Округи.

Ю. Шухевич прилетів з Вашінґтону на літовище в Олбані в п'ятницю, 26-го липня. Там вже чекали на нього представники українських ветеранів та багато приватних осіб нашої громади. Квітами вітали його маленькі хлопчики в українських строях, діти подружжя Пасенелі.

Чекали на гостя також представники місцевої американської преси: газет „Скенектеді Газет" і „Трой Рекорд". Вже перед приїздом літака згадані репортери брали подинокі інтерв'ю з колишніми вояками УПА про боротьбу українського підпілля за волю українського народу. Після короткого привіту американські репортери переве-ли коротке інтерв'ю з Ю. Шухевичом. На другий день на сторінках згаданих газет були прихильні дописи з точними даними про Ю. Шухевича та змаг українського народу за свою самостійність.

Незабаром після приїзду гостя української ветерани взяли його під свою опіку та повезли його до пластового табору на „Вовчій Тропі" в Четемі. Плян зустрінути пластунів при традиційній ватрі не вдався з причини зливного дощу того вечора. Щирими оплесками пластуни зустріли Ю. Шухевича в їхній ідальні.

Офіційна зустріч Ю. Шухевича з нашим громадянством відбулася в суботу, 27-го липня, в приміщенні Українського Клюбу у Вотервліті в год. 6-ій вечора при великій участи членів довколишньої української громади. Зараз при вході відбулося коротке інтерв'ю з представником олбанської газети „Таймс-Юніон". Перекладачем був Володимир Літинський.

Програмою вечора провадив Іван Романишин, голова місцевого Відділу УКА. Після коротких слів привітання І. Романишин попросив до відмовлення молитви о. митрата Володимира Андрушкова, пароха української католицької церкви свв. Петра і Павла в Коговзі. Відтак Дмитро Хорват відчитав життєпис Ю. Шухевича.

Відчитано прізвища присутніх представників місцевих організацій. Василь Бод нар від Комітету будови Пам'ятника Тараса Шевчен ка в Трою передав привіт гостеві та вручив йому пропам'ятну книгу.

Ю. Шухевич докладно висвітлив останні події в Україні та в Совєтському Союзі, який на його думку вже розпадається, а на його місце постануть свобідні держави до того часу уярмлених народів. Щоб приспішити наше визволення від російської імперії, нам, вважає Ю. Шухевич, не вистачить іти шляком парляментарним, але потрібно прибігнути до більш радикальними засобами у формі масових протестів та робітничих страйків.

Після доповіді були запити, на які прелегент давав вичерпні відповіді.

Присутні виявили свою подяку гостеві спонтанними оплесками, а відтак „Многолітствєм". Вечір закінчено відспіванням національного гимну.

Після офіційної частини присутні підходили до шановного гостя, щоб потиснути руку довголітнього в'язня совєтських тюрем та висловити йому подяку. При перекусі гості обмінювалися думками під враженням незабутньої зустрічі.

Дмитро Кулик

Українїстика...

(Закінчення зі стор. 1)

цькому університеті в Люблині дуже високе. Але газета підкреслює сильно важливість такої виміни студентами, яка для збližення і пізнання двох сусідніх народів є дуже потрібна.

До такої співпраці та поширення українїстики в Польщі має служити також розпочата недавно співпраця поміж Університетом ім. М. Складовської і Університетом ім. Івана Франка у Львові.

У наслідок перебування делеґації з Люблина у Львові, осінню цього року трьох викладачів буде навчати польську літературу в Університеті ім. І. Франка, а десять студентів полоністики поїде на один семестер студіювати до університету в Люблині. У цій науковій виміні наш гість відіграє головну ролю.

Як він пояснює нам, досі в більшості студентами українїстики в Польщі були таки родовиті поляки, але це підносить знання української мови і культури серед польського населення. Взагалі він уважає, що нова виборча ординація дає розвиткові українїстики в Польщі добрі шанси. Плянується студії українїстики вже також в інших університетах Польщі, як ось, наприклад, в Познані і Слупську, а від року є виклади українїстики в Ягайлонському університеті в Кракові.

Проф. М. Лесів уважає, що такі наукові взаємовідносини поміж Польщею і Україною є дуже потрібні, однак для цього, як в інших випадках, потрібно також часто фінансової допомоги. Ось тепер просили про таку українські питомці в Люблині, бо хоча молоді українці вчаться теології на рахунок конґреґації, то нові студенти з України не мають грошей на прожиття.

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!
Ukrainian Free University Foundation, Inc.
P.O. Box 1028
New York, N. Y. 10276

Св. п. д-р Р. Миколаєвич

Однією з найбільших утрат нашої еміґраційної спільноти є те, що люди, які донедавна несли весь тягар праці в різних ділянках її життя, відходять у засвіти, а серед молоді бракує охочих заповнити опорожнені ними місця. В цьому році наша реґіоналістика потерпіла дві незаступимі втрати. 23-го березня помер професор д-р Василь Лев, творець і довголітній голова Комісії Реґіональних Досліджень і Публікацій при НТШ, а 29-го травня упокоївся д-р Роман Миколаєвич, її заступник.

Роман Миколаєвич народився у травні 1904 року в сім'ї Якова, професора учительського семінара в Тернополі, і Анни з Чумаків. Закінчивши місцеву українську державну гімназію іспитом зрілости 7-го червня 1922 року, він поступив на студії природознавчих наук до відомого університету в Ґеттінґені й завершив їх докторатом шість років пізніше. Набутті там знання кваліфікували його до дальших наукових досліджень і тим самим на університетську кар'єру, що в польській окупації було недоступним для талановитих українців, адептів науки. Тому д-р Миколаєвич почав працювати учителем фізики, хемії і математики в гімназії „Рідної Школи" в Тернополі і був ним до вибуху Другої світової війни.

По кількох місяцях праці в підбольшевицькій десятирічці д-р Миколаєвич виїхав з родиною до Німеччини і в Бравншвайґу влаштувався на працю в лябораторії фізикальної хемії на місцевій політехніці, як асистент професора Кордеса, його товариша із студій. У повоєнні роки побував з'язнов у Бравншвайґу і звідтам виїхав в 1949 року до Америки, посе-лившись спершу в Ню Ґейвені, Конектикат, пізніше у Ґайд Парку, Массачусетс. Працював фізиком у лябораторії електричних дослідів Массачусетського Інституту Технології (МІТ) у Кембріджі і був співавтором кількох наукових праць, надрукованих в американському журналі фізикальної хемії та автором до 1977 року 65-ти абстрактів для Американського Хемічного Товариства в ділянці фізичних методів у хемічних аналізах і дослідах. За це одержав окреме відзначення. Старанно й терпеливо робив досліди, обчислення і складні й прецизні поміри, і тут перевищував своїх нетерпеливих американських співробітників.

Поруч із працею і науковими дослідами д-р Миколаєвич цікавився українським науковим життям і жив тим цілої нашої громади. Він був членом-кореспондентом НТШ, до 1963 року його мужем довір'я на Ню Ґейвен, співпрацював принагідно з професором В. Кубійовичем над виданням Енциклопедії Українознавства й нарешті був заступником голови Комісії Реґіональних Досліджень і Публікацій НТШ. Пов'язання д-ра Миколаєвича з реґіоналістикою датується 1957-им роком, коли у Філядельфії засновано Земляцьке Об'єднання „Тернопільщина" й запляновано видавати окремими книжками історію Тернополя і околиць. У перших двох томах видання цього об'єднання є дві його статті, у третьому — десять. Крім цього він був редактором чи співробітником бюлетеня Тернопільщини. Однак найбільші заслуги для нашої реґіоналістики д-р Миколаєвич наклав як голова редколеґії третього тому збірника „Шляхами Золотого Поділля". Кожний більш чи менш ознайомлений з працею в ділянці реґіоналістики знає, що це нелегке діло й вимагає багато зусиль і терпеливости. Автор цих рядків знає з першої руки, скільки труду й грошей д-р Миколаєвич вклав у видання третього тому „Шляхами Золотого Поділля". Кропітке вибирування матеріялів у головніших бібліотеках Европи й Америки, опрацьовування статтей, власних й інших, а понадусе кореспонденцію з членами редколеґії, авторами статтей та десятками посторонніх людей треба вважати дійсно прометеївським його зусиллям. Усе це д-р Миколаєвич виконував з великою синівською любов'ю до свого рідного міста, з надзвичайною терпеливістю і таким чином довів оновлене ним діло до успішного кінця, залишивши тривалий пам'ятник для майбутніх поколінь. А втім уже тепер наші земляки в Україні жадібно читають наші реґіональні збірники й виробляють свій погляд і вдячність їхнім видавцям за врятування від забуття пам'яті про події минувшини та про людей, котрі їх творили. У цьому відношенні д-р Миколаєвич вписався в аннали найвизначніших і найбільш відданих синів Тернополя, і ми надіємось, що в майбутньому це місто належно вшанує його за це. Як дійсний соборник, він ніколи не відмовляв порад, помочі чи співробітництва іншим землякам об'єднанням, як це видно із його численних рефератів на форумі НТШ чи із статистичних статтей у кількох реґіональних збірниках.

Людина кришталевого характеру, прямий, щирий і доброзичливий, д-р Миколаєвич був одночасно моґливим до себе і до своїх учнів чи співробітників. У його випадку немає потреби вишукувати якісь особливі епітети, щоб постаити його на рівень, вищий від того, на якому він дійсно стояв. Бо як людина, для якої практикування християнських чеснот було альфою і омегою, єдинопривильним дорогоказом у житті, покійний д-р Миколаєвич все одно стоявб на найвищому щаблі. Педагог з великим знанням своїх предметів та з рідкісним умінням передати його своїм учням у створеному ним пам'ятному фізикальному й хемічному кабінеті тернопільської гімназії „Рідної Школи", він служив молоді світлим прикладом поважного ставлення до науки, пильности і обов'язковости у виконуванні її завдань і тим самим залишив на ній свій відбиток.

Всеціло відданий своїй дружині та своїм дітям, яких любив усією шириною свого добрячого серця, д-р Миколаєвич огортав щирою любов'ю свою дальшу родину, своїх колишніх учнів і всю українську громаду. Цією любов'ю, скромністю, завжди приязною усмішкою і добрим словом, д-р Миколаєвич з'єднував собі прихильність, пошану й респект усіх людей, котрі його знали. Нехай добра пам'ять про цю небуденну людину залишиться назавжди посеред нас!

Д-р Осип Кравченюк

У НЕЗВИЧНОМУ переоціненні свого рішення урядові чинники охорони здоров'я тепер твердять, що хемічна суміш діоксин не є аж так шкідливою для людського здоров'я, як це уважали досі. Впродовж років уряд переконував усіх, що ці хемікалії є отруйними та робили всякі заходи, щоби оберігати своїх громадян, включно до евакуації мешканців містечка Таймс Біч у стейті Міссурі в 1982 році. Одначе коли деякі науковці почали говорити, що Уряд не має наукових доказів на шкідливість діоксину, він вирішив перевести досліди, які виявили, що небезпеку діоксину перебільшено.

МИНУЛОГО ВІВТІРКА у демократичних передвиборах на місце конґресмена зі стейту Арізони Морріса Юдолла, обрано Еда Пастора, який у спеціяльних виборах буде змагатися з обранцем республіканців Пітом Коннором. Більшість політичних аналітиків уважає, що ці спеціяльні вибори є тільки формальністю, бо уважають, що остаточним переможцем в цій окрузі вийде таки демократичний кандидат Ед Пастор.

Навіщо...

(Закінчення зі стор. 2)

— Якщо вам доручено видавати купони, то й довідки мусили передати.

— Ніхто мені нічого не передавав, — каже похмурий чоловік і, занурюючись у якісь папери, дає зрозуміти, що розмова закінчена. Та я не поспішаю покинути приміщення. Мені здалося, що цю людину я вже десь бачив, і не протягом кількох днів — ні, я спілкувався з нею довгі місяці і роки. Відчуття влади і зневага до всіх, хто не належить до його касти, просочилися в кожну клітину його організму і тепер він навіть громадські обов'язки виконує так, ніби слідчий в особливо важливих справах. Я переходжу на твердіший тон, бо знаю, що твердість тону серед людей цієї професії у пошані.

— Скільки ж годин ви працюєте? — питаю в нього.

— З дев'ятої ранку до шостої вечора, з перервою на обід.

— І це щодня?

— Звичайно щодня. Люди ходять — їх належить обслуговувати.

— А вас хтось заміняє?

Він зображує на обличчі штучне невдоволення й починає лаяти райвиконком, який чомусь власні обов'язки зіпхнув на громадську організацію. Та й сама ця організація — півтори каліки. Заміняти нікому, він працює сам-один повний робочий день. Далі з'ясовую, що він майже мій ровесник — 1923 року народження.

— І на війні були? — питаю.

— Аякже! Звичайно, ветеран війни.

— А скільки вам платять за цю роботу?

Бачу, що цим своїм запитанням я дістав до самісінької його печінки. Він підводиться за столом, обличчя наливається кров'ю, розлючено вигукує:

— Ніхто мені нічого не платить. Я виконую громадські обов'язки. Невже ви цього не розумієте? До мене ходять письменники і розмовляють вічливо. Ніхто з них мене так не ображає, як ви.

— Чим же я вас образив? Я тільки висловив вам співчуття, адже ви виконуєте державну справу: працюєте повний робочий день. Отже вам належить мати якусь заробітну платню.

Я підвівся і вийшов. Ось перед мною той ліфт, де колись працювала тітка Соня. Ніякої потреби в ліфтері не було, але тітка Соня була доброю людиною. Ми її любили. Одного разу вона прийшла до мене і розплакавшись повідомила, що її викликав сам генерал КҐБ й довго розпитував про мене. Це було у 1962 році, коли в театрі ім. Івана Франка йшла моя п'єса „На дні морському". Через два місяці п'єсу заборонили, бо в ній ішлося про злочини НКВС у тридцяті роки та в часи війни. Тітка Соня бачила п'єсу, вона її потрясла своєю страшною правдою — і тепер нещасна жінка каялась, що легковажно дала підписку оперуповноваженому КҐБ. Він її запевнив, що то проста формальність, котра ні до чого не зобов'язує. А тітці Соні хотілося працювати ліфтером. Цієї доброї жінки давно вже немає на світі, отже я не заподію їй жодного зла, розповідаючи цю давню історію.

Не буду стомлювати читача оповідкою про перипетії з моєю довідкою стосовно заробітків. Скажу тільки, що на її розшуки було витрачено кілька днів і за цей час мені вдалося з'ясувати деякі доволі нехитрі таємниці. Один із молодих працівників виконкому, дотягнувши мене на Пироговській, взяв за лікоть і з гіркотою в голосі запитав:

— Невже ви не розумієте, де отримує заробітну платню отой діяч, про якого ви нам розповідали? Хто б це погодився працювати повний робочий день на громадських посадах? Так це було задумано.

Сподіваюсь, читач не докорятиме мені за те, що я не назову імені юнака, котрому була відома кагебівська операція „Купони".

Між іншим, навіть тоді, коли я приніс на вулицю Коцюбинського, ч. 2 (письменницький будинок) розшукану в архіві довідку про аванс за книгу, похмура людина з манерами слідчого все одно відмовилась видати мені те, по що я прийшов:

— Ваша довідка недійсна, — процідив він крізь зуби.

— Чому?

— Тому що я приймаю довідки лише від податкового відділу.

— Але ж я — інвалід війни, з мене податки не беруть, отже я не маю жодного стосунку до податкового відділу.

— І цього не знаю.

І він повернувся до мене спиною. Саме в цей момент я й побачив на ньому кітель з пагонами підполковника КҐБ. Побачив, заплющивши очі. Бо я їх набачився за своє життя — людей, для яких необмежена влада однаково, що кисень. Ні, далеко не всі працівники КҐБ отакі бундючні й недоброзичливі бюрократи. Є серед них і витончені „інтеліґенти". А проте слідчі в особливо важливих справах здебільшого саме такі. Та за хвилину я подумав: а чи вірно оцінюю цю людину? Мабуть, ота бундючність і недоброзичливість — тільки гра. Просто він отримав завдання якомога докучливіше поводитися зі мною, аби відбити охоту жити в Україні — мовляв, нехай повертається до своєї Америки.

Хіба тільки тут я відчуваю колючки під ногами? Їх на моєму шляху розкидано більше, ніж досить. Ось, наприклад, друзі зберегли том прози і том віршів, на які у свій час полювали кагебісти. Привезли їх до помешкання сина, де я тимчасово живе після повернення з Америки. Безмежно радий цією знахідкою, я поклав рукописи у книжкову шафу. А через кілька днів вони зникли. Кого ж я повинен підозрювати — власного сина чи внуків? Більше ніхто явно до помешкання не заходив. Але ж певно хтось заходив не явно, бо два томи рукописів — не голка, яку можна випадково вимести віником.

Проте закінчу розповідь про отримання купонів. Мені купони видали у виконкомі, аби звільнити від спілкування з людиною, котра поглумилася з мене. Це був дрібний компроміс тільки. А спостережний пункт на Коцюбинського ч. 2 лишився непорушний. Він „обслуговує" три великі будинки, де живе переважна більшість київських письменників.

На цьому можна було б поставити крапку, та, мабуть, слід зробити підсумок: комунізм чи купонізм — діла кагебістів однаково. Якщо є бульйон, живі організми у ньому швиденько заведуться.

В ОСТАННЬОМУ ЗБРОЙНОМУ конфлікті — він тривав від 9-го до 14-го серпня — між прихильниками двох ворогуючих угрупувань чорної більшости, Африканського національного конґресу і зулуського руху Інката загинуло 23 і поранено 50 осіб.

У ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої найдорожчої
ДРУЖИНИ, МАМИ І БАБЦІ
СВ. П.

СТЕПАНІЇ НАТАЛІЇ ВОРОХ
з дому МАНЬОВСЬКА
була відправлена
СЛУЖБА БОЖА

в церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж. в п'ятницю, 16-го серпня 1991 р. о год. 7:45 ранку
Про молитви за душу покійної просять:
муж — СТЕПАН з дітьми і внуками

DOOR TO DOOR
PARCEL SERVICE TO
UKRAINE - LITHUANIA - LATVIA - ESTONIA
BYELORUSSIA - MOLDAVIA - CRIMEA
LENINGRAD, MOSCOW
All costs included
• Money • Car sales • Flower delivery
• We send parcels with used and new clothing minimum 5kg or 12lbs. NO MAXIMUM LIMIT
• Standard food parcels - regular and express
BY: INTERPOSTMIR CO.
1055 Broadway, Buffalo, N.Y. 14212
Tel. (716) 894-9880

4 weeks
SHORTEST WAITING PERIOD
You can send VOLGA or LADA to your family in:
LITHUANIA - UKRAINE - LATVIA
ESTONIA - MOSCOW
LENINGRAD - MOLDAVIA
CRIMEA - BIELORUSSIA
INTERPOSTMIR CO.

УКРАЇНСЬКА ФІРМА **ОКСАНА**
ВІДСИЛАЄ ГОТОВІ ПАКУНКИ ДО УКРАЇНИ З ЯКІСНИМИ ТА СМАЧНИМИ ХАРЧАМИ

1	салямі	1 LB 08 OZ	1 LB 13 OZ
2	шинка	1 LB	2 шинка 1 LB 08 OZ
3	м'ясо канапкове	1 LB 05 OZ	3 м'ясо канапкове 12 OZ
4	риба консервована	1 LB	4 паштет печінковий 1 LB 05 OZ
5	риж	3 LB 04 OZ	5 риж 5 LB
6	каша гречана	3 LB 04 OZ	6 каша гречана 7 LB
7	макарони	3 LB 04 OZ	7 олія 33 FL OZ
8	сухе молоко	2 LB 03 OZ	8 кава в зернах 1 LB 05 OZ
9	кава розчинна	10 OZ	9 какао 09 OZ
10	кава в зернах	10 OZ	10 чай 07 OZ
11	какао	10 OZ	
12	чай	09 OZ	
13	олія	33 FL. OZ	
	Загальна вага	22 LB	Загальна вага 22 LB
	Ціна з пересилкою	$ 79.00	Ціна з пересилкою $ 75.00

1111 East Elizabeth Ave., Linden, N.J. 07036. Tel. (908) 925-0717

MAM INTERNATIONAL TOURS, INC.
P.O. Box 4193 ■ Greenville, DE 19807
Tel. 302-651-9299 ■ (302) 655-6166
Fax (302) 655-3470 ■ (215) 567-7876

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА проф. ПЕТРА МЕГИКА в УКРАЇНІ
Київ • Львів • Чернівці

ТУРА А 17-го вересня 1-го жовтня	Київ/Канів, Львів/Карпати, Тернопіль/Почаїв, Івано-Франківськ, Дрогобич	$1785.00 15 днів
ТУРА В 17-го вересня 8-го жовтня	Київ/Канів, Львів/Карпати, Тернопіль/Почаїв, Дрогобич, Чернівці, Ужгород	$1985.00 22 дні
ТУРА С 24-го вересня 8-го жовтня	Львів, Карпати, Тернопіль/Почаїв, Івано-Франківськ, Чернівці, Ужгород	$1785.00 15 днів
ТУРА D 17-го вересня 15-го жовтня	За домовленням	29 днів

УЧАСТЬ СТАНИСЛАВІЦЬКИХ У СВЯТКУВАННЯХ 100-ЛІТТЯ КАНАДСЬКОЇ ЕМІҐРАЦІЇ • З'ЇЗД РУХУ в КИЄВІ

24-го вересня 8-го жовтня	Львів/Карпати, Київ, Івано-Франківськ	$1785.00 15 днів

• Кошт включає переліт Ню Йорк - Київ - Ню Йорк лінією Air Ukraine, готелі, візи, прохарчування (3 рази денно), квитки на концерти/опери, екскурсії, обслугу, багаж.
• Тури під фаховим проводом МАРІЇ МУРОВАНОЇ та її помічників.
Зголошення приймається до 22-го СЕРПНЯ 1991 р.

СОЮЗІВКА
•
SOYUZIVKA

ЗУСТРІЧ ПРАЦІВНИКІВ СОЮЗІВКИ 1953-1975
1, 2, 3-го листопада 1991 р.
Ціна за 1,2 і більше осіб в кімнаті на дві ночі включає: кімнату, харчі. В п'ятницю дві години відкрита бара, буфет. В суботу коктейл, бенкет (печеня пана Кваса) і танці при найприємнішій музиці 70-их років. Неділя прощання гостей.

„ТЕМПО" І „РУШНИЧОК"
• 160 дол. від особи (податки і додатки включені).
• Діти від 5-13 років половина ціни.
• Діти нижче 4 років безплатно.
• Побажані дорослі особи.
• Замовлення просимо зголошувати скоро.
• Колишні працівники стоять на першому місці. Не давайте себе ставити у чергу.
• **Остаточна дата замовлення до 1-го жовтня 1991 р. із завдатком 25 дол. від особи.**
• **За інформаціями телефонуйте ще сьогодні на число 1-914-626-5641.**
• Приймаємо також кредитові картки.
Частина доходу призначена на ФОНД ДІТЕЙ ЧОРНОБИЛЯ.
Ukrainian National Association Estate
Foordmore Road Kerhonkson, New York 12446
914-626-5641

Створення...

(Закінчення зі стор. 2)

зидентом Української інженерної спілки, націлив учасників конференції на перспективу.

Я думаю, що національні мотиви, які об'єднують українських інженерів, дуже сильні, але вони не можуть бути основними. Повинні бути інші підстави, щоб наша українська інженерія й українська діяспора знайшли спільну мову. Щоб з одного боку західню технологію засто сувати у нашій рідній країні,а з другого боку дуже цікаві наукові розробки були застосовані там. Ми повинні зробити рух стрічний.

Настав час конкретних справ, як відновлення забутих імен, так і майбутньої нашої діяльности. Такий поєднуючий момент, мені здається, це більше скріпить і призведе до розквіту нашої держави — України.

Палкими оплесками були зустрінуті вітання від Товариства українських інженерів Америки, які передав Ігор Суховерський.

На конференції було детально продумано саму структуру майбутньої спілки. В нагоді вже став досвід вже відновлених й існуючих крайових інженерних товариств у Львові та Києві.

Обрано головну раду, визначені фахові секції. Утворені групи інформатики, юридична та патентології. Крім президента й першого віцепрезидента обрано ще віцепрезидента — ним став Кондрат Піщак. Обрано й секретаріят, який очолив вчений писар Мирослав Пагута.

Установча конференція приймає звернення до всіх українських інженерів, у якому наголошується, що ця Спілка буде незалежним, демократичним об'єднанням інженерів, яка виявляє повну готовість працювати й віддавати свій досвід, знання, енергію на відродження економіки та культури України.

І може згодом, якщо витримати всі прийняті постанови й сміливо зазирнути у майбутнє — центр українського інженерного руху буде перенесений саме до Києва, туди де він мав би бути.

Успіх молодого союзовця

Не раз читаємо у пресі про успіхи молодих людей. Приємно усвідомлювати, що багато молодих українців ставляття до життя серйозно і належно розуміють потребу професійної освіти.

Одним з таких молодих

Р. В. Лещук.

людей є Роберт В. Лещук з Флинту, Мишн., якому сповнилося 23 роки.

Після здобуття початкової і середньої освіти Роберт вступив до Дженерал Моторс Енджініринг енд Менеджмент Інституту у Флинті. Після чотирьох років навчання у червні ц. р. він закінчив інститут як один з небагатьох на 557 градуантів з відзначенням (кум ляуде). Тепер він працює для фірми Дженерал Моторс у Грейт Лейкс Тех Центер у Мілфорді, Мишн., інженером-електриком, а рівночасно працює над магістерською працею. З тієї нагоди президент коледжу послав Робертові особисті привітання.

Батьки Роберта — Василь й Ірина Лещуки — активні члени української громади у Флинті. Його батько є секретарем 303-го Відділу Українського Народного Союзу у Флинті. У міру потреби молодий Роберт помагає батькові у секретарській праці. Сам Роберт є членом УНСоюзі від дитинства.

Робертові Лещукові бажаємо багато успіхів на майбутнє, а батьків поздоровляємо, що подбали, щоб їх син зайняв належне становище у суспільстві і був активним у праці для української справи.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Англійське видання
ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНИ
за редакцією ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА,
дійсний редактор: ДАНИЛО ГУЗАР-СТРУК
1-ий і 2-ий з циклів п'ятьох томів, які мають вийти до 1992 р.
A-F — 119.50 дол. — 968 стор.
G-K — 125.00 дол. — 737 стор.
Альфабетична Енциклопедія України, базована на 25 роках праці, комплетне зревізоване і доповнене видання Енциклопедії Українознавства, вповні ілюстроване кольоровими і чорно-білими фотографіями і численними мапами, першорядний покажчик життя і культури українців в Україні і діяспорі.
Видання University of Toronto Press, накладом Канадського Інституту Українських Студій, Наукового Товариства ім. Шевченка і Канадської Фундації Українських Студій.
Набувати можна у книгарні Свободи.
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Ню Джерзі обов'язує додати до ціни 7% продажного податку.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. Січ" — Юніон „Ленсерс" СК — 1:0

Продовжуються футбольні розгривки літнього турніру, що його спонзорує німецька фірма „Гакер-Пшор", на площі Фарчерс Гров в Юніон, Ню Джерзі.

У п'ятницю увечорі, 2-го серпня, відбулися два черґові змагання, в одних з яких виступали футболісти „Ч. Січі". Суперником „Січовиків" був сильний німецький клюб Юніон „Ленсерс", який в попередній рунді розгромив Гейлдон СК 6:0. Агресивно настроєні були німецькі футболісти й цим разом. Вже від перших хвилин суперники старалися приголомшити наших футболістів своїми ефективними, швидкими атаками, які кожного разу закінчувалися сильними й досить цільними стріляками на ворота „Ч. Січі". Замітну пробу в цій зустрічі пройшла оборона і особливо воротар Мар'ян Хамуляк, який тримав міцно на „замку" свою твердиню.

В дальшому ході гри „Січовики" в свою чергу провели ряд контратак, в одній з яких в 24-ій хвилині юний Євген Чижовий з чудової подачі Романа Гупала відкрив конто 1:0. Як пізніше виявилося, цей голь і вирішив долю цих змагань. Одначе до втримання цього переможного вислід у „Січовикам" прийшлося добре попрацювати. Особливо після відпочинку, коли суперники в більшості володіли ініціятивою, але не зуміли заломити нашу дефензиву, що кожного разу ліквідувала їх задуми. Кілька сильних стрілів очайдушно оборонив воротар.

Вдало й досить енергійно діяла оборона й воротар німців, що ліквідували кілька швидких акцій нападу „Ч. Січі". Після тієї важливої перемоги „Ч. Січ" перейняв позицію лідера підгрупи, яку втримає до фіналу, якщо в черговик змаганнях з Гейлдоном здобуде мінімум одну точку.

Склад „Ч. Січі" в цих змаганнях: Хамуляк, В. Науменко, І. Паливода, П. Паливода, Мальоні, Варянка, Мунїс, Гупало, Я. Твардовський, Торій, Є. Чижовий, Т. Науменко, М. Чижовий. Провідник і тренер Михайло Паливода.

Повідомлення проводу футбольної ланки „Ч. Січі"

Повідомляємо заавансованих футболістів у Північному Ню Джерзі, що маємо ще відкриті позиції в складі нашої дружини, яка і в цьому сезоні буде виступати у півпрофесійній дивізії Гарден Стейт футбольній Лізі. В усіх справах до впису до складу дружини треба звертатися до провідника й тренера дружини на такі числа телефону: Михайло Паливода — 353-2169 або 355-4356. Дві нові дружини молодших юнаків у віці 14 років і нижче, як теж 12 років і нижче, виступатимуть в чемпіонаті „Північна повітова футбольна ліга" (юнацька дивізія). Тренуватиме ці дружини чудовий фахівець, довголітній головний інструктор Спортової Школи, колишній тренер Дніпропетровського „Дніпра" Ігор Чупенко. Зацікавлені батьки перспективних юних футболістів можуть голоситися до провідника Олега Колодія, тел. (201) 763-1797 і 14 і нижче років), або Володимира Малішишина, тел. (908) 526-6487. Провідники (12 років і нижче) Микола Гординський (201) 761-7500, Ігор Луків 376-4829.

Делегація міста Коломиї вітає учасників святкувань 80-річчя СТ „Україна" Львів. Поруч член Управи УСЦАК Я. Петрик з подарунком.

Делегація УСЦАК відвідала Коломию і Косів

Крім 19-ти міст Західньої України, де відбулися спортові зустрічі збірних УСЦАК, 19—30 червня цього року окремі групи делегації УСЦАК на чолі з уповноваженими членами Проводу Централі відвідали ряд інших містечок і міжними Коломию та Косів. Цю одноавтобусову групу УСЦАК очолював Ярослав Петрик. Як і в інших містах в хвилині в'їзду автобусу до центру міста Коломиї там вже очікували гостей численні громадяни, які гучно й щиросердечно привітали їх квітами, а від міста група дівчат в національних одягах вручила голові делегації Я. Петрикові традиційний коровай. Після зложеної головою делегації подяки та відспівання національного гимну „Ще не вмерла Україна", цю групу УСЦАК запросили до приміщення міської Ради, де вже очікували члени Ради міста, серед яких був Ігор Довганюк, заступник голови Ради, Михайло Мацкула — голова виконавчого комітету Ради й інші. Після теплих промов, братання й гостини, учасники делегації у супроводі урядників міста оглянули Коломию.

Дальший шлях групи УСЦАК простелився до міста Косова. І тут з неменшим ентузіязмом, захопленням й щирістю привітали заокеанських гостей квітами, короваєм й хлібом „Слава Україні!" І знову голова делегації Я. Петрик виголосив коротке слово, подякував за щире прийняття та висловив впевнення, що Україна стане вільною державою. Після зложення квітів до пам'ятника Тарасові Шевченкові, що виконали Я. Петрик і О. Глют, делегацію УСЦАК запросили на обід, під час якого уповноважений голова тієї групи Я. Петрик поділився з усіма гостями коровасм.

Під час обіду гостей ще раз вітали урядники міста, відзначаючи цю важливу й щасливу хвилину, коли, врешті, змогли зустрінутися вихідці та уродженці з діяспори із своїми сестрами та братами на Рідній Землі.

В надзвичайно піднесеному дусі закінчилася ця історична зустріч членів делегації УСЦАК в цьому славному містечку, яким є Косів.

Після того як голова групи Я. Петрик, який поруч УСЦАК репрезентував теж СУМ-А, прощання та побажань зустрінутися невдовзі у вільній Україні, гості з діяспори виїхали назад до Львова, де була основна, збірна годовна квартира УСЦАК.

Подав (от)

Українські шахісти — переможці X спартакіяди

Згідно з вислідами змагань на X Спартакіяді народів СССР, жіноча й чоловіча збірні України здобули звання чемпіонів. Змагання цього турніру проходили в м. Азові в Ростовській області. Особливо цінним є чемпіонат збірної чоловіків, в якій через поважні причини не змогли виступити такі відомі українські шахісти як В. Іванчук, В. Тукманов, О. Чернин, О. Романишин, Г. Кузьмин і В. Маланюк. Цей важливий чемпіонат здобула збірна України в такому складі: О. Білявський (Львів) В. Ейнгорн і К. Лернер (обидва з Одеси), В. Невєров і М. Бродський (обидва з Харкова), А. Максименко (Львів). Тренер О. Панченко (Київ).

В жіночій збірній України виступали: М. Літинська, І. Чолушкіна (Львів), Л. Семенова (Київ), Н. Ручйова (Севастополь). Тренер В. Бутурин (Львів).

Василь Іванчук штурмує вершину

В останніх 10-ти роках без перерви офіційні списки (рейтинг) ФІДЕ очолювали на зміну Карпов і Каспаров. І ось українські шахи дочекалися міжнародного піднесення, що його здійснив феноменальний гроссмайстер, уроджений Бережан, нині львів'янин Василь Іванчук. До цього піднесення причинилися гучні успіхи 22-річного українця Іванчука, які він здобув минулої весни в супертурнірі в Лінаресі, де здобув першу нагороду, випередивши і перемігши в особистих двобоях Каспарова і Карпова.

Таким чином, в поданій першій десятці нового „рейтінгу" ФІДЕ Іванчук із сумою 2735 точок випередив Карпова, який займав третю позицію (2730 точок). Чемпіон світу Каспаров покицо займає перше місце — 2770 точок. На 8-му місці займав позицію ще один шахіст з України, О. Білявський, який має 2655 точок.

Слід підкреслити, що Іванчук стоїть на порозі перед серією важких змагань за шахову корону з найсильнішими шахістами світу. **(от)**

Вступайте в члени УНС

● НА ПРОДАЖ ●
Хто бажає купити авто
ЛАДА
на Україні для родини, може по найнижчих цінах —
тільки $4,500.00.
Займаємося пересилкою
американських авт та грошей на Україну.
Телефон: (312) 774-1919
або (708) 823-0958
Continental Venture Trading, Inc.
WALTER BOICHOUK, President
6333 N. Milwaukee Ave., Suite 105
Chicago, IL. 60646, U.S.A.

Маємо на складі нову книжку
д-ра Михайла Логази
„ТАКЕ ТО В НАС ЖИТТЯ"
Спогади, промови, есеї, коментарі, вибране про охорону здоров'я.
Сиракюзи-Ню Йорк, 1985, друком Укрпринт, Вудсток, Мд., стор. 352. Тверда оправа, ціна 20.00 дол.
Можна набути в книгарні Свободи.

ВІДШЛИ ● ВІД НАС ●

ІВАН ДИДЮ, член УНС Відд. 106-го ім. св. о. Миколая в Чикаго, Ілл. помер 12-го травня 1991 року на 68-му році життя. Нар. 23-го лютого 1923 року в Україні. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку Наталію і Йосифа Дидю. Похорон відбувся 16-го травня 1991 року на католицькому цвинтарі „Кальварія" в Ст. Пітерсбург, Фла.
Вічна Йому Пам'ять!

Управа Відділу

ЮЛІЯ КАСАПИР член УНС Відд. 288-го ім. св. Димитрія в Бетлегемі, Па. померла 21-го травня 1991 року на 77-му році життя. Нар. 1914 року в Чикаго, Ілл. Членом УНС стала 1949 року. Залишила у смутку мужа Віллияма, сина Іллю, дочок Ольгу Сімон, Ірену Гіплен і Гльорію Повітт, сестру Духовни Гіш і 11 внуків. Похорон відбувся 24-го травня 1991 року на цвинтарі св. Йосафата в Геллертон, Па.
Вічна Йому Пам'ять!

Дмитро Мучастий, секр.

ДЖЕФРІ І. РОМАНОВИЧ, член УНС Відд. 112-го ім. св. Марії в Пармі, Огайо, помер 30-го травня 1991 року на 28-му році життя. Нар. 15-го вересня 1962 року в Пармі, Огайо. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку Патрицію, М. Романовичу. Похорон відбувся 3-го червня 1991 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!

Марія Каплан, секр.

КАРПО ЧОРНОМАЗ, член УНС Відд. 407-го в Торонто, Онт. помер 24-го травня 1991 року. Нар. 1908 року в Україні. Членом УНС став 1959 року. Залишив у смутку дружину Мері. Похорон відбувся 27-го травня 1991 року на Парклоун Семетері в Торонто, Онт.
Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

BARKA Company DEPARTMENT STORE
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550
ВСІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ ПРОСИМО ЗАМОВЛЯТИ в АРЦі. На складі книжки ВСІХ видавництв. Одержите на слідуючий день після телефонічного замовлення.

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER
Serving Ukrainian singles of all ages throughout the United States and Canada.
For information send a self-addressed stamped envelope to: Single Ukrainians
P.O. Box 24733
Phila., Pa. 19111

●FUNERAL DIRECTORS●

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙГРО — директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЦИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних ґранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку. св. Духа в Гемптонбургу. та інших
ВІДОМА СОЛІДНА ФІРМА
Cypress Hills Monuments
Власник — українець
ВОЛОДИМИР БІЛЯНСЬКИЙ.
ОКСАНА ЛОБАЧЕВСЬКА
К. М. КАРДОВИЧ
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (718) 277-2332
Відкрито кожного дня, в суботу включно від 9 5 по пол.. в неділю від 10 4 по пол.
На бажання і для вигоди клієнтів радо заїдемо до Вашого дому з проектами й порадами.